

НОУ-ХАУ ЦЕНТЪР
ЗА АЛТЕРНАТИВНИ ГРИЖИ
ЗА ДЕЦА. НБУ

Address: 1142, Sofia; Han Krum 38A Str.

Phone: +359 2 403 20 30

E-mail: info@knowhowcentre.org

Web: www.knowhowcentre.nbu.bg

**Количествен въпросник за знания, нагласи и поведения (КАВ въпросник, част от
Методология 1), измерващ промяната при младежите на знания, нагласи и
поведения относно основни области в личните проекти за живота
– обобщаващ доклад¹**

1. Цели на изследването

Настоящото изследване е свързано с основната цел на проекта за обучение на професионалисти, които работят за и с деца в областта на закрилата на детето и осигуряващи държавна грижа за деца, лишени от родителски грижи и деца мигранти, чрез разработване на методологични инструменти за предоставяне на съответните основни услуги за деца в държавните грижи и подпомагане на тяхното адекватно напускане на грижите. По-конкретно, изследването е свързано с подцел 1 за създаване на методология за обучение на специалисти за подпомагане на младежите, напускащи държавната грижа, в процеса на създаване на Личен проект за развитие и неговото практическо изпълнение и с подцел 2 за обучение и консултации на професионалистите да започнат подготовката на личния план за развитие на всяко дете, включено в проекта, на възраст – 14-18г. и да се включат активно в процеса децата, които напускат държавната грижа чрез директно осигуряване на съответните основни услуги (консултации) за създаване и реализиране на техните Лични проекти за развитие и прилагане на методите за справяне с враждебна или рискова среда. Сред дейностите за постигане на тези цели е и дейност 2 за изпълнение на пилотни действия за апробиране на методологиите.

В проекта се предвижда по разработените методологии да бъдат обучени 100 професионалисти, работещи за и с деца, в областта на правата на детето и закрилата на детето. Предвидено е също 120 деца и младежи на възраст 14-18 години (лишени от родителска грижа и непридружени деца и младежи) да получат директно, от обучените професионалисти, съответните основни услуги (консултации) за създаване и реализиране на техните лични проекти за развитие и прилагане на методите за справяне с враждебна или рискова среда, с активното участие на децата.

¹ Цялостният процес на набиране, обработка и анализ на данните с КАВ въпросника в обобщения доклад го наричаме изследване.

НОУ-ХАУ ЦЕНТЪР
ЗА АЛТЕРНАТИВНИ ГРИЖИ
ЗА ДЕЦА. НБУ

Address: 1142, Sofia; Han Krum 38A Str.

Phone: +359 2 403 20 30

E-mail: info@knowhowcentre.org

Web: www.knowhowcentre.nbu.bg

Ключов за проекта, а и за направеното изследване, е личният проект за живота на младежите след напускане на държавната грижа. Този проект младежите трябва да разработят, подпомагани от обучените за целта професионалисти, които са техни лични наставници (ментори).

Целта на изследването е да се съберат данни и да се направи оценка на това доколко успешна е подпомагащата дейност на личните наставници в процеса на изготвяне на личните проекти за живота на младежите, на които предстои напускане на държавната грижа.

Подбрани са 3 групи от индикатори за оценка на ефективността на работата на личните наставници:

(1) степента на подготвеност на младежите от целевата група за самостоятелен живот, изразена в предварителните им знания в три важни области;

(2) увереността им в своите способности да инициират и поддържат действия, насочени към желана цел, както и да планират начини за нейното постигане; създаване на отношения на доверие и привързаност между младежите и техните лични наставници;

(3) демонстриране на поведения, свързани с планираните стъпки за бъдещето (с личните проекти за живота).

2. Инструментарии

За провеждане на изследването и събирането на данни е разработен специализиран полуструктуриран въпросник „Знания – нагласи – поведение“, който съдържа 39 въпроса, разпределени в 3 секции (виж Приложение 1).

Секция „Знания“ е свързана с първата група от индикатори. Съдържа 14 въпроса, предназначени за оценка на степента на подготвеност на младежите от целевата група за самостоятелен живот в три важни области, представени във въпросника като отделни подсекции. Подсекция „Заетост“ е свързана със знанията, необходими за търсене и кандидатстване за работа. Подсекция „Жилище“ е насочена към търсенето, наемането или покупката на собствено жилище, разпределението на личния бюджет при самостоятелен живот, особеностите на договорните отношения със собственици и наемодатели. Секция „Здраве“ отправя важни въпроси, свързани със здравната профилактика и грижата за собственото здраве. Въпросите от тази секция са от типа „множествен избор“ и чрез тях може да се формира тестов бал.

Секция „Нагласи“ е свързана с втората група от индикатори. Тя съдържа 2

Address: 1142, Sofia; Han Krum 38A Str.

Phone: +359 2 403 20 30

E-mail: info@knowhowcentre.org

Web: www.knowhowcentre.nbu.bg

психологически въпросника: 1) Детска скала за надежда (The Children's hope scale) и 2) Преживяванията в близки отношения - въпросник за структурите на отношенията (The experiences in close relationships – Relationship structures questionnaire, ECR-RS).

Детската скала за надежда е разработена от Снайдър и сътрудници (Snyder et al., 1997). Авторите базират този инструмент на допускането, че децата глобално са ориентирани към определени цели (т. е. имат надежди), чието постигане те свързват с две неща: „средство“ (*agency*) и „пътеки“ (*pathways*). Средството е възприета от детето увереност, че то може да инициира и поддържа действия, насочени към желана цел; пътеките отразяват възприета от него способност да създава маршрути към тази цел. Надеждата представлява комбинация от мисловни процеси, свързани със средството и с пътищата, водещи към целта. С други думи, надеждата е цялостното разбиране на индивида, че неговите цели могат да бъдат постигнати, като отразява мисленето, ориентирано към целта.

В по-общ план, надеждата на децата се дефинира като познавателен набор (*cognitive set*), който включва техните убеждения за способността им да иницират и поддържат движение към желаните цели (компонент „средство“), както и убежденията им в способността да създават работещи маршрути към тези цели (компонент „пътеки“).

Детското мислене, ориентирано към цели, може да бъде разбрано чрез неговите два основни компонента – средство и пътеки. По-силната надежда се асоциира с по-високи равнища на тези два компонента, които трябва да бъдат наблюдавани/измервани заедно.

Средството (като мислене), което може да бъде асоциирано с някои аспекти на екзекутивните функции (проява на воля за формиране и постигане на определени цели), е вътрешно убеждение, че индивидът е способен да инициира и поддържа движение към целите; това е активна, „действена“ ориентация към настоящето и бъдещето. Пътеките (като мислене), които също могат да бъдат асоциирани с екзекутивните функции (процесите на планиране и организация на психичната дейност), са възприети способности да се предвидят различни средства за постигане на желаните цели; да се създадат работещи маршрути към тези цели; да се намерят начини за постигане на своите цели при обикновени обстоятелства, както и когато има проблеми или пречки.

Детска скала за надежда има обем от 6 въпроса, всички индикативни. Три от въпросите са предназначени за оценка на средството (1, 3 и 5), останалите 3 – за

НОУ-ХАУ ЦЕНТЪР
ЗА АЛТЕРНАТИВНИ ГРИЖИ
ЗА ДЕЦА. НБУ

Address: 1142, Sofia; Han Krum 38A Str.

Phone: +359 2 403 20 30

E-mail: info@knowhowcentre.org

Web: www.knowhowcentre.nbu.bg

оценка на пътищата (2, 4 и 6). Целевата група на скалата са деца на възраст 8 – 16 години. Скалата се характеризира с висока вътрешна консистентност и е относително стабилна при повторно тестване. Тя има също висока конвергентна и дискриминантна валидност.

Преживяванията в близки отношения - въпросник за структурите на отношенията е конструиран от Фрайли и сътрудници (Fraleu et al., 2011) и е разработен на базата на по-ранните версии ECR и ECR-R (Brennan, Clark, & Shaver, 1998; Fraley, Waller, & Brennan, 2000), като айтемите са извлечени на базата на факторен анализ с натрупване на айтемите по факторите тревожност и избягване.

Въпросникът е самооценъчен инструмент, предназначен за оценка на различни модели на привързаност към значимите други в ранна зрялост, в различни типове взаимоотношения. Той е предназначен да бъде използван за оценка на стиловете на привързаност към 4 категории от хора – майка, баща, романтичен партньор и най-добрия приятел. Но айтемите са формулирани така, че да бъдат приложими при различни междуличностни отношения (не само при романтични взаимосвързки) и възрастови групи. Поради това широко поле на употреба, в проекта въпросникът е използван за оценка на привързаността на младежите от целевата група към техните наставници. Установяването на близки взаимоотношения на разбирателство и доверие между младежите и техните наставници може да се разглежда като ключово за постигането на една от важните цели на проекта – разработването на личните проекти за живота.

Изследването на психометричните качества на оригиналния въпросник от неговите автори показва неговата полезност. При повторно тестване с 30-дневен интервал, надеждността на въпросника е от 0.65 при изследване на романтични партньори до 0.80 при изследване на родители, което прави инструмента подходящ за изследваната група по проекта. Изследванията с други скали, измерващи различни видове взаимосвързки, показват висока степен на валидност на скалите и на въпросника като цяло.

Въпросникът съдържа 9 въпроса, които се използват за всяка целева група, и има двускалова структура. Първата скала измерва избягване, свързано с привързаност (*attachment-related avoidance*), а втората - тревожност, свързана с привързаност (*attachment-related anxiety*). Първата скала включва въпроси 1 (R), 2 (R), 3 (R), 4 (R), 5 и 6, а втората скала – останалите три въпроса 7, 8 и 9 (Fraleu, 2019).

Двете скали са негативни, т. е. по-високият субтестов бал е свидетелство за по-

Address: 1142, Sofia; Han Krum 38A Str.

Phone: +359 2 403 20 30

E-mail: info@knowhowcentre.org

Web: www.knowhowcentre.nbu.bg

силно избягване и съответно за по-висока тревожност. За определяне на общото равнище на (не)привързаност, баловете от двете субскали са сумирани.

Секция „Поведение“ е свързана с третата група от индикатори. В нея са включени въпроси, които се отнасят главно за дейности, свързани с планираната бъдеща трудова заетост на младия човек. Сред тях е кандидатстването за работа и подготовката на свързаните с това документи като автобиография и мотивационно писмо, срещи с работодатели, демонстрирано поведение при тези срещи и др.

3. Фази на изследването

Изследването в емпиричната му част протече в две фази. През първата фаза (януари - февруари 2019 г.), в началото на интервенцията, на младежите от целевата група бяха предоставени въпросниците от секция „Нагласи“. Втората фаза протече една година по-късно, през януари - февруари 2020 г., когато на младежи от целевата група, които не съвпадат напълно с тези от първата фаза, беше предоставен въпросникът „Знания – нагласи – поведение“ в пълния му обем. През първата фаза на изследването бяха проведени разговори с младежите и наставниците относно онези знания и поведения, които имат критично значение за тяхното предстоящо самостоятелно развитие. Въпросите в секциите „Знания“ и „Поведение“ са разработени на базата на тези интервюта, като въпросите отразяват най-необходимите знания за младежите в тези области, които те не са имали в началото на интервенцията. С други думи, може да се приеме, че в началото на интервенцията огромна част от младежите не са имали необходимите знания по отношение на въпросите в секция „Знания“. Също така малка част от интервюираните (особено в София) младежи имаха пряк опит за писане на автобиография и умения за разговори с работодатели. Нито един от интервюираните младежи не беше писал мотивационно писмо, дори не знаеше какво е това.

4. Участници в изследването

Основна целева група на проекта са младежи на възраст 14-18 години от ЦНСТ, лишени от родителски грижи. Другата група са непридружени деца мигранти, които не се задържат за дълго в България.

През първата фаза на изследването (януари-февруари 2019 г.) бяха изследвани общо 127 младежи, от които 23 (18.11%) от резидентни услуги в София (град и област), 35 (27.56%) от услуги в Пловдив (град и област), а останалите 69 (54.33%) –

НОУ-ХАУ ЦЕНТЪР
ЗА АЛТЕРНАТИВНИ ГРИЖИ
ЗА ДЕЦА. НБУ

Address: 1142, Sofia; Han Krum 38A Str.

Phone: +359 2 403 20 30

E-mail: info@knowhowcentre.org

Web: www.knowhowcentre.nbu.bg

от услуги в Стара Загора. По полов признак 55 (43.31%) са момичета, а 72 (56.69%) са момчета. 67 (52.76%) от участниците са на възраст между 14 и 16 години, а 60 (47.24%) на възраст между 17 и 19 г.

През втората фаза на (януари - февруари 2020 г.) в изследването участваха общо 87 младежи, от които 22 (25.29%) от резидентни услуги в София (град и област), 29 (33.33%) от услуги в Пловдив (град и област), а останалите 36 (41.38%) – от услуги в Стара Загора. По полов признак 41 (47.13%) са момичета, а 46 (52.87%) са момчета. 50 (57.47%) от участниците са на възраст между 14 и 16 години, а 37 (42.53%) на възраст между 17 и 19 г.

5. Анализи и резултати

5.1. Секция „Знания“

Тъй като въпросите в тази секция са от вида „множествен избор“, са формирани четири числови резултата (балове) – един общ бал за цялата секция, както и три субтестови бала за всяка от подсекциите.

В по-общ план може да се каже, че в края на проекта младежите от резидентните услуги са много добре подготвени и разполагат с необходимите знания, за да посрещнат изпитанията, които ги очакват в реалния живот след напускане на държавната грижа.

Таблица 1. Описателни статистики на общия бал от секция „Знания“

Variable	Descriptive Statistics (Total data_dochotomized.sta)				
	Valid N	Mean	Minimum	Maximum	%
Знания - Total score	87	10.84	4	14	77.43

Средният общ резултат (бал) от тази секция е 10.84 точки, който, съпоставен с максималния възможен бал от 14 т, показва 77.43% изпълнение на въпросите в секцията². Тази стойност е и обобщен индикатор на степента на подготвеност на

² Процентът на изпълнение на въпросите отразява средното равнище на правилните отговори. В случаите, когато се съпоставят резултатите от различни части на въпросника, които имат различен брой въпроси, водещи до различен максимален бал, процентът на изпълнение е адекватната мярка за сравнение.

Address: 1142, Sofia; Han Krum 38A Str.

Phone: +359 2 403 20 30

E-mail: info@knowhowcentre.org

Web: www.knowhowcentre.nbu.bg

младежите от целевата група за самостоятелен живот, и тя може да се разглежда като свидетелство за високо равнище на подготвеност на младежите като цяло.

Макар че най-ниският бал на участник е 4 т. (28.57%), по-голяма част от участниците имат резултати от 8 и повече точки, като най-добре подготвените имат пълния брой от 14 точки в тази секция. Така диапазонът на степента на подготвеност на по-голяма част от участниците е 57.14% – 100%.

Резултатите на участниците от трите подсекции на тази секция не са еднакви.

Таблица 2. Описателни статистики на субтестовите балове от секция „Знания“

Variable	Descriptive Statistics (Total data_dochotomized.sta)				
	Valid N	Mean	Minimum	Maximum	%
Знания - Заетост	87	5.09	2.00	6.00	84.83
Знания - Жилище	87	3.66	1.00	5.00	73.20
Знания - Здраве	87	2.09	0.00	3.00	69.67

При съпоставяне на процентите на подготвеност се вижда, че младежите са най-добре информирани по въпросите, свързани със заетостта (84.83%), по-слабо – по въпросите за търсене и наемане на жилище (73.20%) и накрая – по здравните въпроси (69.67%).

По отделните въпроси, свързани с предстоящата трудова заетост, младежите са най-добре информирани за това къде да търсят обяви за свободни работни места (въпр. 2, 91.00%) и кое е важното при договаряне на работа с работодател (въпр. 5, 90.00%).

Таблица 3. Описателни статистики на субтестовите балове от подсекция „Заетост“ на секция „Знания“

Variable	Descriptive Statistics (Total data_dochotomized.sta)				
	Valid N	Mean	Minimum	Maximum	%
q1	87	0.82	0	1	82.00
q2	87	0.91	0	1	91.00
q3	87	0.87	0	1	87.00

НОУ-ХАУ ЦЕНТЪР
ЗА АЛТЕРНАТИВНИ ГРИЖИ
ЗА ДЕЦА. НБУ

Address: 1142, Sofia; Han Krum 38A Str.

Phone: +359 2 403 20 30

E-mail: info@knowhowcentre.org

Web: www.knowhowcentre.nbu.bg

Variable	Descriptive Statistics (Total data_ dochotomized.sta)				
	Valid N	Mean	Minimum	Maximum	%
q4	87	0.79	0	1	79.00
q5	87	0.90	0	1	90.00
q6	87	0.80	0	1	80.00

Относително най-слаба е подготовката им по отношение на документите, необходими при кандидатстването за работа (въпр. 4, 79.00%).

В секцията, посветена на жилищно-битовите въпроси, младежите са запознати в най-висока степен с това как да управляват своя бюджет и да разпределят средствата в него (въпр. 8, 95.00%), а най-слабо – къде могат да намерят информация за жилища под наем (въпр. 9, 55.00%), както и по въпроса за предварителната информация, с която трябва да разполагат при покупка или наемане на жилище (въпр. 10, 59.00%).

Таблица 4. Описателни статистики на субтестовите балове от подсекция „Жилище“ на секция „Знания“

Variable	Descriptive Statistics (Total data_ dochotomized.sta)				
	Valid N	Mean	Minimum	Maximum	Std.Dev.
q7	87	0.86	0	1	86.00
q8	87	0.95	0	1	95.00
q9	87	0.55	0	1	55.00
q10	87	0.59	0	1	59.00
q11	87	0.70	0	1	70.00

Беше отбелязано, че равнището на знанията на младежите по въпросите за здравето са най-ниски в сравнение от предходните две области

Таблица 5. Описателни статистики на субтестовите балове от подсекция „Здраве“ на секция „Знания“

НОУ-ХАУ ЦЕНТЪР
ЗА АЛТЕРНАТИВНИ ГРИЖИ
ЗА ДЕЦА. НБУ

Address: 1142, Sofia; Han Krum 38A Str.

Phone: +359 2 403 20 30

E-mail: info@knowhowcentre.org

Web: www.knowhowcentre.nbu.bg

Variable	Descriptive Statistics (Total data_dochotomized.sta)				
	Valid N	Mean	Minimum	Maximum	Std.Dev
q12	87	0.68	0	1	68.00
q13	87	0.67	0	1	67.00
q14	87	0.75	0	1	75.00

В рамките на тази подсекция, младежите са отговаряли системно по-правилно на въпроса за времето, в което трябва да се регистрират в бюрото по труда и да се запишат при личен лекар (въпр. 14, 75.00%), а по-слаби са знанията им по останалите два въпроса, свързани с честотата на профилактичните прегледи при лекаря (въпр. 12, 68.00%) и при зъболекар (въпр. 13, 67.00%),

Наблюдават се и някои интересни зависимости на общите резултати от секция „Знания“, които отразяват цялостната готовност на младежите (в посочените по-горе житейски области) да поемат самостоятелен път на развитие, от социално-демографските им признаци.

Таблица 6. Резултати от ANOVA: влияние на фактора „Регион на резидентната услуга“ върху общите резултати в секция „Знания“

Effect	Univariate Tests of Significance for Знания - Total score (Total data_dochotomized.sta) Sigma-restricted parameterization Effective hypothesis decomposition Include condition: V44=2020				
	SS	Degr. of Freedom	MS	F	p
Intercept	9495.91	1	9495.91	1762.93	0.00
location	79.29	2	39.64	7.36	0.00
Error	452.46	84	5.39		

Младежите се различават по общата си степен на готовност в зависимост от

НОУ-ХАУ ЦЕНТЪР
ЗА АЛТЕРНАТИВНИ ГРИЖИ
ЗА ДЕЦА. НБУ

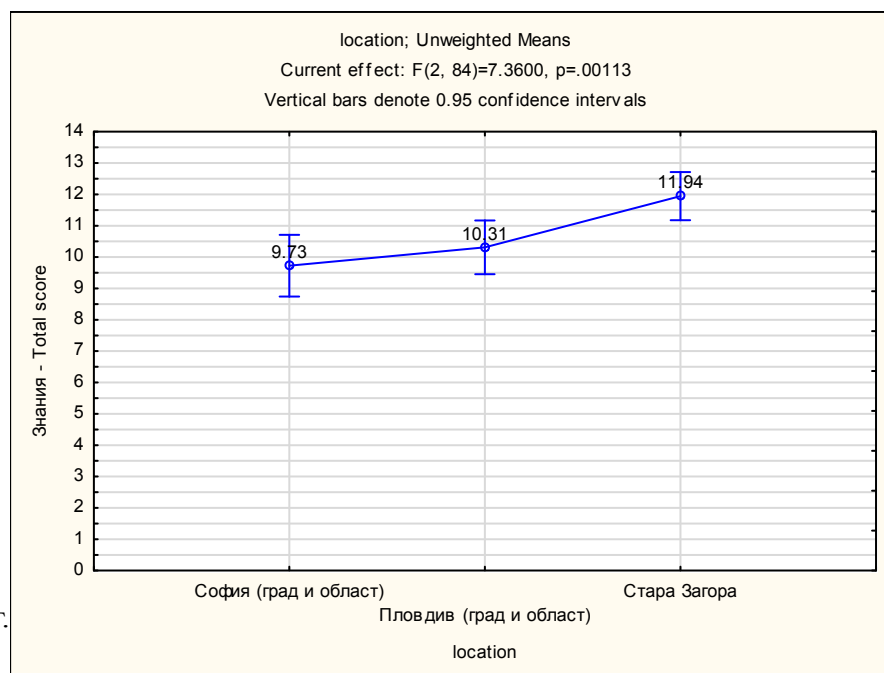
Address: 1142, Sofia; Han Krum 38A Str.

Phone: +359 2 403 20 30

E-mail: info@knowhowcentre.org

Web: www.knowhowcentre.nbu.bg

региона, в който се намира резидентната услуга. На графиката по-долу се вижда, че с най-висока степен на подготвеност са младежите от резидентните услуги в Стара Загора (средна стойност 11.94, 85.29%), а с по-ниска степен са младежите в резидентните услуги в Пловдив (град и област) (10.31, 73.64%) и София (град и област) (9.73, 69.50). Тъй като тези резултати се дължат във висока степен на работата на професионалисти, работещи с деца (личните наставници/ ментори) в областта на закрилата на детето и осигуряващи държавна грижа за младежите, участвали в това изследване, тези резултати следва да се разглеждат и като оценка на положените от тях усилия.

Фиг.

НИ

Макар че на графиката се вижда възходящ тренд на средното равнище на подготвеност на младежите, от статистическа гледна точка съществена разлика има между резултатите на младежите от Стара Загора, от една страна, и тези от Пловдив (град и област) и София (град и област) – от друга. От тези резултати следва, че работата на личните наставници/ ментори от резидентните услуги в Стара Загора е била по-ефективна от тази на колегите им в останалите две области.

Между участниците не се наблюдават статистически значими межdupолови различия ($p=0.69$), макар че има тенденция момчетата да имат малко по-висока степен на подготвеност от момчетата. Не се наблюдават и статистически значими възрастови различия ($p=0.14$), макар че и тук има тенденция младежите от по-високата

Address: 1142, Sofia; Han Krum 38A Str.

Phone: +359 2 403 20 30

E-mail: info@knowhowcentre.org

Web: www.knowhowcentre.nbu.bg

възрастова група (17-19 г.) да се характеризират с по-висока степен на подготвеност от тези от по-ниската група (14-16 г.)

Като обобщение на получените резултати може да се каже, че се наблюдава много високо покачване на знанията на младежите по въпроси, по които в началото на интервенцията повече от тях не са имали знания. Най-високите резултати в област „Заетост“ показват ефективността на работата на подкрепящата мрежа от консултанти от Агенцията по заетостта и други релевантни институции. Тъй като повече от тези младежи нямат високи постижения в образованието, подготовката на документи, писането на грамотен и мотивиран текст изисква от тях знания и умения, които те трябва да развиват, както и немалко усилия. Упражняваните чрез ролеви игри и реални срещи с работодатели умения за представяне през работодател подчертават адекватността на този подход към младежите от тази възрастова група.

По отношение на подсекция „Жилище“, младежите показват по-високи резултати в една област, в която личните наставници полагат специални усилия за развитие на техните умения - планиране на личния бюджет. Знанията относно документацията и качествата на жилището понякога изискват компетентност, която дори възрастните хора не владеят. Резултатите от тази секция показват, че е необходимо да се продължи работата с младежите както по отношение на техните знания в подсекциите „Жилище“ и „Здраве“, така и към повишаване на умения за себепредставяне (вербално - при живи срещи и писмено - чрез документация).

5.2. Секция „Нагласи“

5.2.1. Изменения в увереността за формиране и постигане на цели

Начинът, по който мислят за своите цели, може да допринесе за повече или по-малко успешното справяне с различни стресори, на които са подложени децата от целевите групи на проекта. Децата, които мислят с надежда, могат да си представят и приемат цели, свързани с успешното решение на техните проблеми. Тези деца могат да предвидят различни средства за постигане на желаните от тях резултати (мисловни пътеки), и могат да инициират и поддържат усилия при прилагането на тези средства (мисловни средства).

Ако се погледне през призмата на конкретните дейности по проекта, това означава, че младежите, които мислят за бъдещето с надежда, ще бъдат по-успешни в разработването на своя личен проект за развитие в живота. От тях може да се очаква

Address: 1142, Sofia; Han Krum 38A Str.

Phone: +359 2 403 20 30

E-mail: info@knowhowcentre.org

Web: www.knowhowcentre.nbu.bg

да си поставят по-ясни и значими цели, свързани с пълноценното им социализиране и интегриране в средата в сферата на трите посочени по-горе области, а и не само с тях – да живеят в нормална битова среда, да имат професионално развитие и да се грижат за своето здраве. Тези младежи биха вложили и повече усилия за намиране на подходящите начини за постигане на желаните цели.

Един от основните индикатори за развитие на младежите, който е в съзвучие с целите на проекта, е нарастване на равнището на тяхната увереност за формиране и постигане на техните цели като резултат от взаимодействието им с техните наставници в хода на проекта. За да се определи дали има такова нарастване, е необходимо да се съпостави равнището на увереност (наdejда), установено чрез прилагането на Детската скала за надежда в началото на проекта (януари - февруари 2019), с равнището на увереност (наdejда), установено при второто измерване със същата скала в края на проекта (януари – февруари 2020).

За сравнение на равнищата на увереност (наdejда) през двата периода от време е използван t-тест за независими извадки, приложен както върху двата компонента на надеждата, така и върху цялостната ѝ оценка. Резултатите от анализа са представени в следващата таблица.

Данните от таблицата показват, че не се наблюдават статистически значими изменения по нито един от аспектите на надеждата – средство, пътеки, както и цялостна ѝ оценка.

Таблица 7. Резултати от t-тест за независими извадки за установяване на изменението в равнището на увереност (наdejда)

НОУ-ХАУ ЦЕНТЪР
ЗА АЛТЕРНАТИВНИ ГРИЖИ
ЗА ДЕЦА. НБУ

Address: 1142, Sofia; Han Krum 38A Str.

Phone: +359 2 403 20 30

E-mail: info@knowhowcentre.org

Web: www.knowhowcentre.nbu.bg

Variable	T-tests; Grouping: year (Total data_dochotomized.sta)								
	Group 1: 2019				Group 2: 2020				
	Mean 2019	Mean 2020	t-value	df	p	Valid N 2019	Valid N 2020	Std.Dev. 2019	Std.Dev. 2020
CHS Agency	6.98	7.36	-1.79	212	0.07	127	87	1.54	1.50
CHS Pathway	7.52	7.55	-0.16	212	0.87	127	87	1.47	1.43
CHS Total score	14.50	14.91	-1.19	212	0.24	127	87	2.48	2.52

Разбира се, има изменения, макар и слаби. Най-чувствително е изменението на средното равнище на компонента „средство“, което в началото на 2019 г. е 6.98 т. (77.56%), а в началото на 2020 г. то достига 7.36 т. (81.78%). Равнището на компонента „пътеки“ също се покачва, от 7.52 т. (83.56%) в началото на 2019 г. до 7.55 т. (83.89%) една година по-късно. Повишава се и общото равнище на надеждата – от 14.50 т. (80.56%) в началото на 2019 г. до 14.91 т. (82.83%) в началото на 2020 г.

Тези изменения обаче не са достатъчно големи, да се направи преценка, че по отношение на тези индикатори от втората група, които отчитат нарастването на увереността на младежите от целевата група за формиране и постигане на жизнено цели, интервенцията е успешна.

Не се наблюдават междуполови различия, т. е. нито момичетата, нито момчетата са изменили значимо равнището на своята надежда в периода между двете измервания. Има обаче възрастови различия. Младежите на 14 – 15 г. са повишили своята надежда по компонента „средство“, от средно 6.86 (76.22%) на 7.42 (82.44%), т. е. развили са своите способности за формиране на цели и поддържане на устременост към тях. При по-големите младежи на 17 – 19 г., които са на прага на самостоятелния живот и в този смисъл са по-важната група, такива значими изменения не се наблюдават.

5.2.2. Изменения в равнището на привързаност

За оценка на стила и равнището на привързаност на участниците от целевата

Address: 1142, Sofia; Han Krum 38A Str.

Phone: +359 2 403 20 30

E-mail: info@knowhowcentre.org

Web: www.knowhowcentre.nbu.bg

група – младежите, живеещи в резидентни услуги, беше използван специализиран психологически въпросник, с който бяха направени двукратни измервания (януари - февруари 2019 г. и януари – февруари 2020 г.), при същия дизайн, както и при предходното изследване. Нека да припомним, че двете скали на въпросника – избягване и тревожност, са негативни, т. е. по-високият субтестов бал е свидетелство за по-силно избягване и съответно за по-висока тревожност. Общата скала следователно оценява степента на (не)привързаност към значимия друг.

За разлика от предходното изследване на изменението на увереността, по отношение на привързаността се наблюдават статистически значими различия между резултатите от първото и второто измерване.

Таблица 8. Резултати от t-тест за независими извадки за установяване на изменението в равнището на привързаност

Variable	T-tests; Grouping: year (Total data_dochotomized.sta)								
	Group 1: 2019					Group 2: 2020			
	Mean 2019	Mean 2020	t-value	df	p	Valid N 2019	Valid N 2020	Std.Dev 2019	Std.Dev 2020
ECR_RS avoidance	8.53	9.14	-2.00	212	0.05	127	87	2.23	2.14
ECR_RS anxiety	3.01	3.33	-1.61	210	0.11	125	87	1.35	1.59
ECR_RS Total score	11.49	12.47	-2.26	212	0.02	127	87	3.12	3.12

Такива различия има в равнището на избягване. Докато средната стойност на избягването при началното му измерване е 8.53 т. (47.39%), то при второто измерване се наблюдава повишение до 9.14 т. (50.78%). Макар и неголямо, повишението е статистически значимо ($p=0.05$). Тревожността, свързана с привързаност, също търпи слабо повишение – от 3.01 т. (50.17%) на 3.33 т. (55.50%) но то не е статистически значимо ($p=0.11$).

Поради нарастването, макар и нееднакво, на двата компонента на

НОУ-ХАУ ЦЕНТЪР
ЗА АЛТЕРНАТИВНИ ГРИЖИ
ЗА ДЕЦА. НБУ

Address: 1142, Sofia; Han Krum 38A Str.

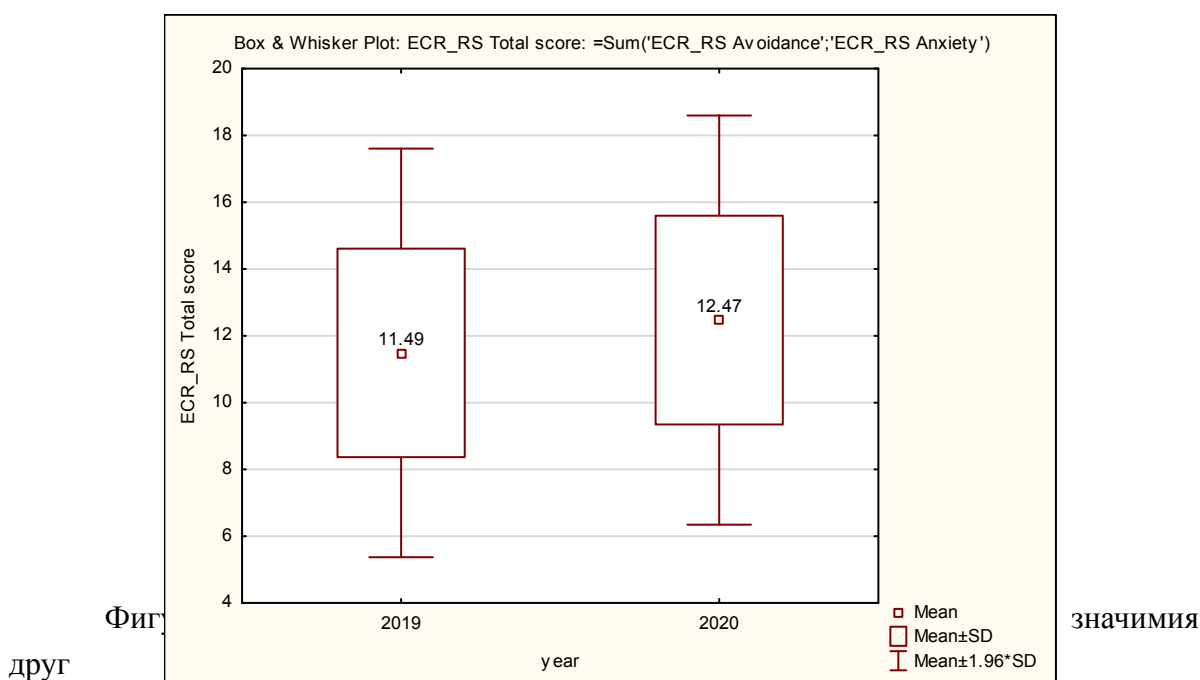
Phone: +359 2 403 20 30

E-mail: info@knowhowcentre.org

Web: www.knowhowcentre.nbu.bg

(не)привързаността, нейното общо равнище също бележи статистически значимо нарастване ($p=0.02$) – от 11.49 т. (47.88%) в началото на 2019 г. до 12.47 т. (51.96%).

И така, през периода на активно взаимодействие между младежите и техните наставници, през който се очаква между тях да се изградят отношения на доверие, менторът да извоюва уважението на младежа, който, от своя страна, да изгради отношения на привързаност към него, се наблюдава нещо по-различно.

Повишаването на равнището на двата негативни фактора на привързаността (избягване и тревожност), което се отразява и върху общото равнище на (не)привързаност (от 47.88% в началната фаза на проекта до 51.96% след една година на взаимодействие между младежите и техните наставници) говори, че очакваните отношения не само не са били изградени в пълна степен, но и са ерозирани слабо в нежелана посока.

Тези регистрирани изменения на равнищата на негативните фактори на привързаността на младежите от целевата група към техните лични наставници търсят своето обяснение, което може да бъде намерено в същността на интервенцията и динамиката на вътрешните преживявания на младежите.

От тази гледна точка резултатите от предходния анализ, които показват, че няма нарастване на увереността на младежите от целевата група за формиране и постигане

НОУ-ХАУ ЦЕНТЪР
ЗА АЛТЕРНАТИВНИ ГРИЖИ
ЗА ДЕЦА. НБУ

Address: 1142, Sofia; Han Krum 38A Str.

Phone: +359 2 403 20 30

E-mail: info@knowhowcentre.org

Web: www.knowhowcentre.nbu.bg

на жизнено цели, могат да получат адекватно обяснение. Виждаме, че доверието на младежите към техните лични наставници като че ли леко се разколебава. Като че ли се разколебава статутът им на „значимия друг“ и не излъчват съответния авторитет. Макар и да са се грижили за младите хора в продължение на една година, психологическата дистанция между тях, която в началото е малко под средното равнище, се е задълбочила и те не са могли да ги ръководят пълноценно в процеса на тяхната социализация, да им вдъхнат надежда и оптимизъм за бъдещето.

Друго възможно обяснение на тези резултати, свързано естеството на интервенцията, е, че личните наставници въвеждат чрез темата за личния проект за живота болезнената за много младежи тема за подготовка за напускане на услугата, а това е темата за загубата. Поставянето открито на тема, която сама по себе си внася тревога и се асоциира с предишни психични травми на загуба, е възможно да окаже своето влияние върху преживяванията на младежите относно отношенията им с личните наставници. Личните наставници в повече случаи са избирани по това да имат сравнително добре изградена връзка на доверие с младежите, за да може тази връзка да понесе напрежението и фрустрацията от въвеждането на темата за подготовка на напускане на услугата, както и за постепенното поемане на отговорност от страна на младежите за собствения им живот. От тази гледна точка количествените промени в секция „Нагласи“ показват необходимостта от продължаване на работата с тези младежи.

5.3. Секция „Поведение“

Тъй като въпросите в тази секция не са от типа „множествен избор“, т. е. няма правилни и неправилни отговори, тук не са формирани обобщени резултати (балове), а е направен честотен анализ на отделните въпроси.

Първите няколко въпроса са свързани с подготовката на документи, които са част от процедурите за кандидатстване за работа. Над половината от младежите (52 младежи, 59.77%) са писали своя автобиография (CV), докато 32 (36.78%) не са подготвяли такъв документ. Писането на автобиография през последните 3 месеца е особено интензивно за близо половината (42 младежи, 48.28%), които са подготвяли този документ няколко (до 3) пъти, докато 34 от тях (39.08%) не са писали своя автобиография през този период. Отговорите на въпроса за последния път, когато участникът е подготвял своя автобиография, са разнообразни. Ако изключим тези, които никога не са подготвяли такъв документ, тези, които са писали, разполагат това

Address: 1142, Sofia; Han Krum 38A Str.

Phone: +359 2 403 20 30

E-mail: info@knowhowcentre.org

Web: www.knowhowcentre.nbu.bg

в рамките на период от 5 – 6 месеца назад от момента на попълване на въпросника.

Почти половината брой (40 младежи, 45.98%) са писали мотивационно писмо, докато 38 от тях (43.68%) не са писали. Интересно е, че 7 младежи (8.05%) са отговорили, че не знаят дали са писали мотивационно писмо, което може би означава, че не разпознават този жанр. До 3 пъти мотивационно писмо през последните 3 месеца са писали 28 младежи (32.18%), 4-ма (4.58%) са писали и по-често, докато 37 от тях (42.53%) не са подготвяли такъв документ.

Значителна част от младежите (55, 63.22%) са се срещали с работодател, а 31 от тях (35.63%) не са провеждали такава среща. Само през последните 3 месеца няколко (до 3) пъти с работодатели са се срещали 40 младежи (45.97%), повече от три пъти – 9 младежи (10.34%), докато 25 от тях (28.74%) не са провеждали такива срещи. Последната среща с работодател с цел кандидатстване за работа е била проведена от младежите в различни моменти от време, но като цяло 5 – 6 месеца преди момента на попълване на въпросника.

Интересно е да се отбележи, че между отговорите на въпросите за писане на автобиография, на мотивационно писмо и за срещи с работодатели, съществува взаимовръзка. По-голяма част от младежите, които са отговорили, че са писали своя автобиография (77.50% от тях), са отговорили, че са писали и мотивационно писмо. Същевременно 74.55% от тях заявяват, че са се срещали с работодател, за да кандидатстват за работа. С други думи, проактивно поведение, свързано с осъществяване на личния проект за живота, са склонни да проявяват едни и същи младежи.

Въпр. 24 представя въображаемо интервю за работа. От участниците се очаква да отговорят на въпросите на работодателя, чрез които да представят себе си и да го убедят в своите качества. При 7 възможни отговора, най-голям брой младежи (54.03%) са дали по 4 и 5 отговора, които са коректни. Като цяло, средният брой на коректните отговори е близо 5, което говори за сравнително високата степен на подготвеност на младежите за това важно за тях изпитание.

Въпр. 25 представлява също такава въображаема среща, но този път със съсед в блока, в който младежът е новодолец. При три възможни отговора, по-голяма част от младежите (94.25%) са дали 2 или 3 коректни отговора, което също говори за високата степен на подготвеност на младежите за такива ситуации.

За по-точна оценка на поведението, свързано с личния проект и по-конкретно с бъдеща трудова заетост на младия човек, са необходими норми или някакъв тип

НОУ-ХАУ ЦЕНТЪР
ЗА АЛТЕРНАТИВНИ ГРИЖИ
ЗА ДЕЦА. НБУ

Address: 1142, Sofia; Han Krum 38A Str.

Phone: +359 2 403 20 30

E-mail: info@knowhowcentre.org

Web: www.knowhowcentre.nbu.bg

референтни данни, с които да бъдат съпоставени тези от настоящото изследване. Такива липсват, но едва ли ще бъде много неточно да се каже, че младежите от целевата група демонстрират наблюдаваното поведение в по-висока степен, отколкото техните връстници. Данните сочат, че близо 60% от участниците са писали своя автобиография, малко под половината са писали мотивационно писмо, а над 60% са се срещали с работодател с цел кандидатстване за работа. Въз основа на тези данни имаме основание да кажем, че по отношение на тази трета група от индикатори, свързани с демонстриране на поведения, свързани с планираните стъпки за бъдещето (с личните проекти за живота), проектът е по-скоро успешен.

6. Изводи и препоръки

Анализът на резултатите от изследването с количествения въпросник за знания-нагласи-поведения показва, че в този много малък период за интервенция (1 година) са се случили промени и в трите области.

По отношение на знанията се вижда, че младежите са най-добре информирани по въпросите, свързани със заетостта (84.83%), по-слабо – по въпросите за търсене и наемане на жилище (73.20%) и накрая – по здравните въпроси (69.67%). Относително най-слаба е подготовката им по отношение на документите, необходими при кандидатстването за работа (въпр. 4, 79.00%). Следователно може да се каже, че се наблюдава много високо покачване на знанията на младежите по въпроси, по които в началото на интервенцията повече от тях не са имали знания. Най-високите резултати в област „Заетост“ показват ефективността на работата на подкрепящата мрежа от консултанти от Агенцията по заетостта и други релевантни институции. Тъй като повече от тези младежи нямат високи постижения в образованието, подготовката на документи, писането на грамотен и мотивиран текст изисква от тях знания и умения, които те трябва да развиват, както и немалко усилия. Упражняването чрез ролеви игри и реални срещи с работодатели умения за представяне през работодател подчертават адекватността на този подход към младежите от тази възрастова група.

Резултатите от секция Нагласи показват, че този вид интервенция е полезна и адекватна и за по-малките младежи. Младежите на 14 – 15г. са повишили своята надежда по компонента „средство“, от средно 6.86 (76.22%) на 7.42 (82.44%), т. е развили са своите способности за формиране на цели и поддържане на устременост към тях. При по-големите младежи на 17 – 19 г., които са на прага на самостоятелния живот, такива значими изменения не се наблюдават. Интервенцията би трябвало да започне в един по-ранен етап, когато децата са относително спокойни за времето,

Address: 1142, Sofia; Han Krum 38A Str.

Phone: +359 2 403 20 30

E-mail: info@knowhowcentre.org

Web: www.knowhowcentre.nbu.bg

което имат в грижа и могат при по-малко стресори да започнат да планират бъдещето си и да правят конкретни стъпки за постигането му.

Също така, данните показват, че този вид интервенции трябва да взимат предвид необходимостта от здрава, доверителна и сигурна връзка на младежа с възрастен (личен наставник, ментор). Чрез темата за личния проект за живота се въвежда болезнената за много младежи тема за подготовка за напускане на услугата, с други думи - темата за загубата. Поставянето открито на тема, която сама по себе си внася тревога и се асоциира с предишни психични травми на загуба, е възможно да окаже своето влияние върху преживяванията на младежите относно отношенията им с личните наставници. Само една сравнително добре изградена връзка на доверие може да понесе напрежението и фрустрацията от въвеждането на темата за подготовка на напускане на услугата, както и за постепенното поемане на отговорност от страна на младежите за собствения им живот.

Данните от секция Поведения показват както напредък, който е резултат от системната работа на лични наставници и консултанти от подкрепящата мрежа, така и насоки за последваща работа.

Горе-описаните резултати сочат, че една интензивна, системна, по-дълготрайна и добре планирана интервенция може да промени значително наблюдаваните дефицити в знанията на младежите в тези области. Поради струпването на множество рискови фактори като липсата на социални умения, ниската стартова база (напр. децата са често с ниски постижения в училище, трудности в познавателното и емоционалното развитие поради системно игнориране, изложеност на насилие и други фактори за психично травмиране), възприемането им като аутсайдери от учители и връстници, липса на от добре подготвени специалисти и много др., постигането дори на малка промяна в знания, поведения и нагласи е успех, който се постига много трудно, особено пък за толкова малко време.

Резултатите от изследването недвусмислено сочат, че е необходимо да се продължи работата с младежите както по отношение на техните знания в подсекциите „Жилище“ и „Здраве“, така и към повишаване на умения за себепредставяне (вербално - при живи срещи и писмено - чрез документация). Също така, те показват, че разработената методология е адекватна за особеностите на целевата група и за да има устойчиви резултати е необходимо да бъде подкрепена като процедурно, така и с необходимия човешки ресурс от добре подготвени специалисти, работещи синхронно в мрежа.

Address: 1142, Sofia; Han Krum 38A Str.

Phone: +359 2 403 20 30

E-mail: info@knowhowcentre.org

Web: www.knowhowcentre.nbu.bg

Цитирана литература

Brennan, K. A., Clark, C. L., & Shaver, P. R. (1998). Self-report measurement of adult attachment: An integrative overview. In: Simpson, J. A. and Rholes, W. S. (Eds.), *Attachment Theory and Close Relationships*. New York: Guilford Press, 46-76.

Fraley, R. C. (2019, 21 март). *Relationship Structures (ECR-RS) Questionnaire*. University of Illinois, Psychology Department Labs. <http://labs.psychology.illinois.edu/~rcfraley/measures/relstructures.htm>

Fraley, R. C., Heffernan, M. E., Vicary, A. M., & Brumbaugh, C. C. (2011). The experiences in close relationships - relationship structures questionnaire: A method for assessing attachment orientations across relationships. *Psychological Assessment*, 23, 615-625.

Fraley, R. C., Waller, N. G., & Brennan, K. A. (2000). An item-response theory analysis of self-report measures of adult attachment. *Journal of Personality and Social Psychology*, 78, 350-365.

Snyder, C. R., Hoza, B., Pelham, W. E., Rapoff, M., Ware, L., Danovsky, M., Highberger, L., Rubinstein, H., & Stahl, K. J. (1997). The development and validation of the Children's hope scale. *Journal of Pediatric Psychology*, 22(3), 399-421

Изготвили доклада:

гл. ас. д-р Л. Джалев - Нов български университет

Радостина Антонова – супервизор за град София и София-област, Ноу-хау център за алтернативни грижи за деца, НБУ

НОУ-ХАУ ЦЕНТЪР
ЗА АЛТЕРНАТИВНИ ГРИЖИ
ЗА ДЕЦА. НБУ

Address: 1142, Sofia; Han Krum 38A Str.

Phone: +359 2 403 20 30

E-mail: info@knowhowcentre.org

Web: www.knowhowcentre.nbu.bg

Приложение 1

Въпросник знания-нагласи-поведение

Секция: Знания

Инструкция: Прочети внимателно въпросите и отбележи верния според теб отговор. Всеки верен отговор ти носи една точка. Там, където има само точки, напиши верния според теб отговор.

Заетост

Една автобиография трябва задължително да съдържа:

- **Име, ЕГН и завършено образование**
- Мотиви, защо кандидатствам именно за тази работа
- Име на родителите

Обяви за свободни работни места се търсят в:

- Разговори с приятели
- **Специализирани сайтове и в бюрото по труда**
- Сайтове за компютърни игри

Мотивационното писмо съдържа:

- Обяснение в любов
- **Кратко представяне, мотиви за избора на тази работа, контакти**
- Информация за личния здравен статус

Кой от изброените документи НЕ е необходим при кандидатстване за работа:

- CV – автобиография
- Копие от дипломи/сертификати за завършени професионални курсове
- **Свидетелство за раждане**

Какво НЕ е важно, когато се договаряш за работа?

НОУ-ХАУ ЦЕНТЪР
ЗА АЛТЕРНАТИВНИ ГРИЖИ
ЗА ДЕЦА. НБУ

Address: 1142, Sofia; Han Krum 38A Str.

Phone: +359 2 403 20 30

E-mail: info@knowhowcentre.org

Web: www.knowhowcentre.nbu.bg

- **Да се харесате с работодателя**
- Да разбереш и да договориш условията на работа: работно време, задължения, заплащане
- Да отидеш на време за интервюто

Защо е важно да подпишеш договор, когато започваш работа?

- **Защото договорът защитава правата ми на работещ**
- За да получавам заплата
- Защото всички така правят

Жилище

Най-важните умения за самостоятелен живот в собствено жилище са:

- Намиране на забавни съквартиранти
- Организиране на вечерни купони
- **Правилно разпределение на бюджета и поддържане на чистота**
- Закупуване на красиви мебели и чинии

Най-важните пера от месечния бюджет при самостоятелен живот са:

- Транспортни разходи
- **Сметки, наем и храна**
- Кино, срещи с приятели и забави
- Купуване на дрехи

Къде НЕ можеш да намериш информация за жилища под наем?

- Специализирани сайтове и агенции
- Приятели, познати и роднини
- Общината
- **Бюрото по труда**

НОУ-ХАУ ЦЕНТЪР
ЗА АЛТЕРНАТИВНИ ГРИЖИ
ЗА ДЕЦА. НБУ

Address: 1142, Sofia; Han Krum 38A Str.

Phone: +359 2 403 20 30

E-mail: info@knowhowcentre.org

Web: www.knowhowcentre.nbu.bg

Какво трябва да знаеш, когато купуваш или наемаш жилище?

.....
...

Защо трябва да се подпише договор за наемане или купуване на жилище?

.....
...

Здраве

Колко често е добре да се правят профилактични прегледи при лекар?

- Не знам
- Личният лекар ще ми каже
- Когато съм болен
- **Всяка година**

Колко често е добре да се правят профилактични прегледи на зъбите/при зъболекар?

- Не знам
- Личният лекар ще ми каже
- Когато ме заболи зъб
- **Всеки 6 месеца**

Кога трябва да отида и да се регистрирам в бюро по труда и да се запиша при личен лекар?

- Когато си искам
- **Веднага щом навърша 18 години**
- **Когато завърша средно образование – в случая и двата отговора са верни**
- Екипът на ЦНСТ-то ще се погрижи за това

НОУ-ХАУ ЦЕНТЪР
ЗА АЛТЕРНАТИВНИ ГРИЖИ
ЗА ДЕЦА. НБУ

Address: 1142, Sofia; Han Krum 38A Str.

Phone: +359 2 403 20 30

E-mail: info@knowhowcentre.org

Web: www.knowhowcentre.nbu.bg

Нагласи

The Children's Hope Scale

Инструкция: Прочети всяко твърдение и избери от колоните в дясно този отговор от посочените три („Да, вярно е“, „Понякога е вярно“ и „Не, не е вярно“), който смяташ, че е верен за теб. Отбележи в квадратчето избрания отговор. Тук няма верни и грешни отговори.

№	Твърдение	Да, вярно е	Понякога е вярно	Не, не е вярно
	Мисля, че се справям доста добре.			
	Когато нещо е важно за мен, се сещам много начини да го получа.			
	Справям се също толкова добре, колкото и другите деца на моята възраст.			
	Когато имам проблем, мога да намеря много начини да се справя с него.			
	Мисля, че нещата, които съм направил/направила в миналото, ще ми помогнат в бъдеще.			
	Дори когато другите искат да се откажа, аз знам, че ще намеря начин да се справя.			

The Experiences of close relationships - Relationship structures questionnaire (ECR-RS)

Инструкция: Кой е твоят личен наставник, с когото правите план за живота ти след като напуснеш ЦНСТ? На мястото на многоточието във всяко твърдение, напиши името на твой личен наставник. Прочети всяко твърдение и избери от колоните в дясно този отговор от посочените три („Да, вярно е“, „Понякога е вярно“ и „Не, не е вярно“), който смяташ, че е верен за теб. Отбележи в квадратчето избрания отговор. Няма верни и грешни отговори.

НОУ-ХАУ ЦЕНТЪР
ЗА АЛТЕРНАТИВНИ ГРИЖИ
ЗА ДЕЦА. НБУ

Address: 1142, Sofia; Han Krum 38A Str.

Phone: +359 2 403 20 30

E-mail: info@knowhowcentre.org

Web: www.knowhowcentre.nbu.bg

№	Твърдение	Да, вярно е	Понякога е вярно	Не, не е вярно
	Когато имам нужда, за мен е полезно да се обръщам към ...			
	Обикновено обсъждам проблемите и притесненията си с ...			
	Говоря сза нещата, които сериозно ме вълнуват.			
	Мога да разчитам на ...			
	Неприятно ми е да се разкривам пред ...			
	Предпочитам да не показвам на ... истинските си чувства.			
	Често се притеснявам, че ... в действителност не го е грижа за мен.			
	Страхувам се, че ... може да ме изостави.			

Поведение

Инструкция: Прочети внимателно въпросите и отбележи верния за теб отговор. Там, където има само точки, напиши верния за теб отговор.

Писал ли си някога свое CV/автобиография?

- Да
- Не
- Не знам

Ако да: За последните 3 месеца колко пъти си писал автобиография?

- 1-3 пъти
- 3-5 пъти
- Над 5 пъти

НОУ-ХАУ ЦЕНТЪР
ЗА АЛТЕРНАТИВНИ ГРИЖИ
ЗА ДЕЦА. НБУ

Address: 1142, Sofia; Han Krum 38A Str.

Phone: +359 2 403 20 30

E-mail: info@knowhowcentre.org

Web: www.knowhowcentre.nbu.bg

- Не съм писал автобиография последните 3 месеца.

Кога за последно изписа свое CV?

Писал ли си някога мотивационно писмо?

- Да
- Не
- Не знам

Ако да: За последните 3 месеца колко пъти си писал мотивационно писмо?

- 1-3 пъти
- 3-5 пъти
- Над 5 пъти
- Не съм писал мотивационно писмо последните 3 месеца.

Кога за последно писа мотивационно писмо?

Срещал ли си се някога с работодател?

- Да
- Не
- Не знам

Ако да: За последните 3 месеца колко пъти си се срещал с работодатели, за да кандидатстваш за работа?

- 1-3 пъти
- 3-5 пъти
- Над 5 пъти
- Не съм се срещал последните 3 месеца.

НОУ-ХАУ ЦЕНТЪР
ЗА АЛТЕРНАТИВНИ ГРИЖИ
ЗА ДЕЦА. НБУ

Address: 1142, Sofia; Han Krum 38A Str.

Phone: +359 2 403 20 30

E-mail: info@knowhowcentre.org

Web: www.knowhowcentre.nbu.bg

Кога за последно си се срещал с работодатели, за да кандидатстваш за работа?

Инструкция: Довърши изреченията така сякаш се представяш на среща с работодател и кандидатстваш за работа:

Здравейте! Аз съм

Добър/а съм в

Мога да /допринеса за/

Моите интереси са свързани с

Обичам да

Искам да работя като, защото.....

Предпочитам да работя на пълен работен ден, на смени или (какво друго?), защото

Инструкция: Довърши изреченията така сякаш се представяш на съсед, с кого сега се запознаваш и ще живеете в един и същи блок:

Здравей! Казвам се

Живея в същия блок. Аз съм

През свободното си време обичам да

Демографски данни за участника:

Пол:

Възраст:

Град:

НОУ-ХАУ ЦЕНТЪР
ЗА АЛТЕРНАТИВНИ ГРИЖИ
ЗА ДЕЦА. НБУ

Address: 1142, Sofia; Han Krum 38A Str.

Phone: +359 2 403 20 30

E-mail: info@knowhowcentre.org

Web: www.knowhowcentre.nbu.bg